

Nr. van het vonnis : 108

Nr. van het Parket : BG.66.78.811-97-St

Nr. van het Repertorium : 449

DE RECHTBANK VAN EERSTE AANLEG TE BRÜGGE, VIJFTIENDE KAMER, zetelende in correctionele zaken, heeft het volgende vonnis uitgesproken :

IN DE ZAAK, ambtshalve vervolgd door het Openbaar Ministerie,

1.

manegehouder,
geb.
won. te

vertegenwoordigd door meester   advocaat te

2.

ondernemingsnummer
met zetel te

onggericht op

vertegenwoordigd door meester   advocaat te

3.

zonder beroen
geb. te   op
won. te

vertegenwoordigd door meester   advocaat te

4.

zonder beroen
geb. te   op
won. te

vertegenwoordigd door meester   advocaat te

Gedragd op:

DE EERSTE EN DE TWEEDE:

Als daders, ofwel om een misdad of een wanbedrijf hieronder omschreven te hebben uitgevoerd, ofwel om aan de uitvoering rechtstreeks te hebben medegewerkt, ofwel om door enige daad, tot de uitvoering ervan zodanige hulp te hebben verleend dat, zonder hun bijstand, de misdad of het wanbedrijf niet had kunnen worden gepleegd, ofwel om door giften, beloften, bedreigingen, misbruik van gezag of van macht, misdadige kuiperijen of arglistigheden, rechtstreeks het misdrijf te hebben uitgelokt;

A. Bij inbreuk op de artikelen 44 § 1-1°, 45 § 4, 64 (1°, 2° en 5° lid) en 65 van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedenbouw (B.S. 12.04.1962), zoals nadien geformuleerd in de artikelen 42 § 1, 43 § 4, 66 (1°, 2° en 5° lid) en 68 van het decreet betreffende de ruimtelijke ordening, gecördineerd op 22 oktober 1996 (B.S. 15.03.1997), door het uitvoeren van werken, het in stand houden ervan, door het verkavelen van grondeigendom of hoe dan ook, inbreuk te hebben gemaakt op de voorschriften der bijzondere plannen van aanleg, op de bepalingen van de titels II en III of op die van de verordeningen vastgesteld ter uitvoering van titel III en van het eerste hoofdstuk van titel IV van voormelde wet, door namelijk zonder voorafgaande schriftelijke en uitdrukkelijke vergunning van het College van Burgemeester en Schepenen te hebben gebouwd, een grond gebruikt voor het plaatsen van n of meer vaste inrichtingen, te hebben afgebroken, herbouwd of een bestaande woning te hebben verbouwd

(instandhoudings- of onderhoudswerken uitgezonderd), in casu :

de eerste

U door op het terrein gelegen te			ten kadaster
gekend onder			in eigendom
toehorende aan	zonder beroep. geb. te		op
won. te		en	
	zonder beroep. geb. te		op
won. te		en	
	, uingegehouder, geb. te	op	won. te

(beschrijving inbreuk)

- inrichten bergingsruimte 5,7 m x 9,85 m binnen een bestaand gebouw als cafeteria ;
- bijbouwen van een veranda van 5,7 m x 3,75 m dienstig als verbruiksruimte ;
- te 8820 flak out in maart 1996 ;

de eerste, de derde en de vierde :

2, en de sub 1 omschreven toestand in stand gehouden te hebben
te in de periode gaande van maart 1996 tot en met 24.03.1977 ;

de feiten sub 1 en 2 thans strafbaar overeenkomstig de artikelen 1, 2, 99 § 1-1°, 146-1°, 147, 148, 149 en 204 van het decreet houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening dd. 18 mei 1999 (B.S. 08.06.1999), zoals gewijzigd bij decreten van 28 september 1999 (B.S. 30 september 1999), 26 april 2000 (B.S. 29 april 2000), 13 juli 2001 (B.S. 03 augustus 2001), 8 maart 2002 (B.S. 23 maart 2002) en 04.06.2003 (B.S. 22.08.2003).

B. Bij inbreuk op de artikelen 42 § 1-1°, 66 (1°, 2° en 5° lid) en 68 van het decreet betreffende de ruimtelijke ordening, gecoördineerd op 22 oktober 1996 (B.S. 15.03.1997), door het uitvoeren van werken, het in stand houden ervan, door het verkavelen van grondeigendom of hoe dan ook, inbreuk te hebben gemaakt op de voorschriften der bijzondere plannen van aanleg, op de bepalingen van de titels II en III of op die van de verordeningen vastgesteld ter uitvoering van titel III en van het eerste hoofdstuk van titel IV van voormelde wet, door namelijk zonder voorafgaande schriftelijke en uitdrukkelijke vergunning van het College van Burgemeester en Schepenen te hebben gehouden, een grond gebruikt voor het plaatsen van n of meer vaste inrichtingen, te hebben afgebroken, herbouwd of een bestaande woning te hebben verbouwd (instandhoudings- of onderhoudswerken uitgezonderd), in casu:

op het terrein omschreven onder de tenlastelegging A.1

door de instandhouding van de onder A.1 omschreven toestand

de eerste, de derde en de vierde :

te in de periode gaande van 25.03.1997 tot en met 30.04.2000;

de tweede :

te in de periode gaande van 02.07.1999 tot en met 30.04.2000 ;

De feiten onder de tenlastelegging B thans strafbaar overeenkomstig de artikelen 1, 2, 99 § 1-1°, 146-1°, 147, 148, 149 en 204 van het decreet houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening dd. 18 mei 1999 (B.S. 08.06.1999), zoals gewijzigd bij decreten van 28 september 1999 (B.S. 30 september 1999), 26 april 2000 (B.S. 29 april 2000), 13 juli 2001 (B.S. 03 augustus 2001), 8 maart 2002 (B.S. 23 maart 2002) en 04.06.2003 (B.S. 22.08.2003)

C. Bij inbreuk op de artikelen 1, 2, 99 § 1-1° (en § 3), 146-1°, 147, 148, 149 en 204 van het Decreet houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening dd. 18 mei 1999 (B.S. 08.06.1999) zoals gewijzigd bij decreten van 28 september 1999 (B.S. 30 september 1999), 26 april 2000 (B.S. 29 april 2000), 13 juli 2001 (B.S. 03 augustus 2001), 8 maart 2002 (B.S. 23 maart 2002) en 04.06.2003 (B.S. 22.08.2003), de bij artikel 99 § 1-1° bepaalde handelingen, werken of wijzigingen zonder voorafgaande vergunning te hebben uitgevoerd, voortgezet of in stand gehouden, door namelijk zonder voorafgaande stedenbouwkundige vergunning te hebben gebouwd, op een grond n of meer vaste inrichtingen te hebben geplaatst, een bestaande vaste inrichting of bestaand bouwwerk te hebben afgebroken, herbouwd, verbouwd of uitgebreid, met uitzondering van instandhoudings- of onderhoudswerken, in casu:

op het terrein omschreven onder de tenlastelegging A.1

door de instandhouding van de onder A.1 omschreven toestand

de eerste, de tweede, de derde en de vierde:

te
vanaf 01.05.2000 tot de uitvoering van het bevel tot
dagvaarding, zijnde 26.04.2004.

*****

Gelet op de dagvaarding aan de gedaagden betekend.

Gezien de stukken van de bundel.

Overwegende dat de dagvaarding dient te worden verbeterd door waar staat :
te lezen als :

Gehoord het Openbaar Ministerie in zijn vordering.

Gehoord de raadsman van de gedaagden in zijn antwoorden en verdediging.

De behandeling en de debatten van de zaak hadden plaats in openbare terechtzitting.

OP STRAFGEBIED

1. Het artikel 146, derde lid van het DORO, zoals gewijzigd door artikel 7 van het decreet van 4 juni 2003, in de mate dat het niet vernietigd werd door het Grondwettelijk Hof bij arrest nr. van 19 januari 2005, bepaalt dat het misdrijf van in stand houden van inbreuken bedoeld in het eerste lid, 1°, 2°, 3°, 6° en 7° nog slechts strafbaar is voor zover de handelingen, werken, wijzigingen of het strijdige gebruik gelegen zijn in de ruimtelijk kwetsbare gebieden. Ingevolge artikel 2, lid 2 van het strafwetboek dient van deze mildere strafwet terzake toepassing gemaakt te worden.

De rechtbank dient derhalve na te gaan of het onder de tenlasteleggingen A2, B en C ten laste gelegde misdrijf van in stand houden in casu nog langer strafbaar is.

De onvergunde constructies waarop de tenlasteleggingen A2, B en C betrekking hebben, zijn volgens het gewestplan vastgesteld bij K.B. del. 05.02.1979, gelegen in een agrarisch gebied.

Het begrip 'ruimtelijk kwetsbaar gebied' wordt omschreven in het vierde lid van artikel 146 DORO.

De gebieden die worden opgesomd in dit vierde lid zijn :

1. bestemmingsgebieden opgesomd in het K.B. van 28 december 1972 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp-gewestplannen en de gewestplannen, en die voorkomen in alle gewestplannen, zoals "natuurgebieden" ;
2. bestemmingsgebieden die voorkomen in sommige gewestplannen ;
3. de grote eenheden natuur (GIEN) en de grote eenheden natuur in ontwikkeling (GIENO) en de ernaar vergelijkbare gebieden aangewezen in ruimtelijke uitvoeringsplannen (RUP) of plannen van aanleg, en
4. de en voor het belangrijke landbouwgebieden aangewezen krachtens het decreet van 14 juli 1993 houdende maatregelen tot bescherming van de

Een agrarisch gebied is geen ruimtelijk kwetsbaar gebied in de zin van artikel 146, lid 4 DORO.

Ingevolge artikel 2, lid 2 Sw. dient toepassing gemaakt te worden van de mildere strafwet.

De opheffing van het strafbare karakter van het misdrijf van instandhouding door artikel 146, derde lid DORO heeft het verval van de op het misdrijf gebaseerde strafvordering tot gevolg.

(Cass. 5 september 2006 en Cass. 10 oktober 2006, R.W.

met

noot

De strafvordering uit hoofde van de tenlasteleggingen A2, B en C is vervallen.

2. De strafvordering lastens de eerste beklagde uit hoofde van de tenlastelegging A1 is vervallen door verjaring.

3. Nopens de herstellvordering.

3.1. De gewestelijk stedenbouwkundig inspecteur vordert in zijn brief dd. 18 november 1999 het herstel van de plaats in haar oorspronkelijke staat, wat impliceert de afbraak van de wederrechtelijk opgerichte constructies en verwijderen van de bijhorende inrichting die de recreatieve functie van voormelde constructies ondersteunt ; staken van het wederrechtelijk gebruik (cafeteria) en verwijderen van alle afbraakmaterialen van het terrein.

De opheffing van het strafbare karakter van het misdrijf van instandhouding door artikel 146, derde lid DORO heeft alleen het verval van de op het misdrijf gebaseerde strafvordering tot gevolg. Deze wijziging brengt evenwel niet mee dat de instandhouding, die strafbaar was in de periode waarin zij plaatsvond, niet langer de grondslag kan uitmaken van een herstellvordering, noch dat de strafrechter voor wie de herstellvordering werd ingesteld op het ogenblik dat de instandhouding nog strafbaar was, daardoor zijn bevoegdheid verliest.

De herstellvordering voor de strafrechter is afhankelijk van de beslissing van het parket om al dan niet te vervolgen (cfr. Arbitragehof 28 maart 2002, T.M.R. 2002, afl. 3, 233) en wordt derhalve slechts bij de strafrechter door de strafvordering aanhangig gemaakt.

De herstellvordering werd in casu ingesteld door de op 29.04.2004 aan de beklagden betekende dagvaardingsexploot, hetzij na de inwerking treding van het decreet van 4 juni 2003.

De herstellvordering is derhalve onontvankelijk in zoverre gesteund op de tenlasteleggingen A2, B en C.

Daarentegen is de herstellvordering wél ontvankelijk in zoverre gesteund op de tenlastelegging A1, aangezien ingesteld voor het verval van de strafvordering door verjaring, waarbij de strafvordering op ontvankelijke wijze voor de strafrechter werd gebracht.

3.2. De herstellvordering werd voor de rechtbank ingeleid op een ogenblik dat de Hoge Raad voor het Herstelbeleid nog niet was samengesteld en haar huishoudelijk reglement niet was goedgekeurd.

Krachten artikel 198bis DORO kan de rechtbank de herstellvordering die nog niet aan de Hoge Raad is voorgelegd, alsnog voor eensluidend advies voorleggen.

Anders dan de eerste beklagde, acht de rechtbank het in de gegeven omstandigheden evenwel noch nodig, noch opportuun de vordering van de gewestelijk stedenbouwkundig inspecteur alsnog voor eensluidend advies aan de Hoge Raad voor het Herstelbeleid voor te leggen.

3.3. Artikel 149 § 1, eerste lid DORO, zoals gewijzigd, bepaalt: *“Naast de straf kan de rechtbank bevelen de plaats in de oorspronkelijke toestand te herstellen of het strijdige gebruik te staken, en/of bouw- of aanpassingswerken uit te voeren en/of een geldsom te betalen gelijk aan de meerwaarde die het goed door het misdrijf heeft verkregen (...)”*

Deze bepaling moet worden gelezen in de context van artikel 159 van de Grondwet, krachtens hetwelk de hoven en de rechtbanken geen gevolg mogen geven aan de bestuurshandelingen die niet met de wetten overeenstemmen. De rechtbank dient de herstellvordering op haar externe en interne wettigheid te toetsen en te onderzoeken of ze strookt met de wet dan wel of ze op machtsoverschrijding of machtsafwendings berust. Meer bepaald dient de rechtbank na te gaan of de beslissing van het bevoegde bestuur om het herstel van de plaats in de vorige toestand te vorderen misluidend met het oog op de goede ruimtelijke ordening is genomen. Wanneer vastgesteld wordt dat de vordering van de overheid steunt op motieven die vreemd zijn aan de ruimtelijke ordening of op een opvatting van de goede ruimtelijke ordening die kennelijk onredelijk is, moet de rechtbank deze vordering zonder gevolg laten. Het behoort de rechtbank evenwel niet toe de opportuniteit van de gevorderde maatregel te beoordelen.

Een bestuurshandeling is kennelijk onredelijk indien geen redelijk denkend bestuur tot die beslissing kon komen (J. Ronse, *Marginale toetsing in het privaatrecht*, T.P.R. 1977, 209).

De rechter dient niet zelf de redelijke herstelmaatregel te bepalen. Hij moet alleen beoordelen of het bestuur in redelijkheid is kunnen komen tot de beslissing een bepaalde wijze van herstel te vorderen. De rechter kan, rekening houdend met de beleids- en beoordelingsvrijheid van het bestuur, die beslissing slechts marginaal toetsen. Aldus moet worden afgewogen of de herstelmaatregel verantwoord en noodzakelijk is, dit onder meer op grond van de aard van de overtreding, de omvang en de aantasting van de goede ruimtelijke ordening. Bij de beoordeling van de redelijkheid van de gevorderde herstelmaatregel dient te worden overgegaan tot de evenredigheidstest, die nagaan of het bestuur zijn bevoegdheid naar redelijkheid heeft uitgeoefend.

3.4. Overeenkomstig de bepalingen van artikel 6.1 EVRM en artikel 14.3c van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten (I.V.B.P.R.) heeft eenieder die wegens een strafbaar feit wordt vervolgd het recht op behandeling van zijn zaak “binnen een redelijke termijn” (E.V.R.M.) en op een berechting ervan “zonder onredelijke vertraging” (I.V.B.P.R.).

De redelijke termijn is deze binnen welke een tegen iemand ingestelde strafvordering behandeld en beslecht dient te worden en gaat slechts in op het ogenblik dat de betrokkene beschuldigd is terzake de strafbare feiten waarop de strafvordering betrekking heeft, dit is wanneer de betrokkene in verdenking wordt gesteld wegens het plegen van een strafbaar feit of wanneer hij wegens enige andere daad van opsporings- of vooronderzoek onder de dreiging van een strafvervolgning leeft en dit een ernstige weerslag heeft op zijn persoonlijke toestand, met name omdat hij verplicht is geweest bepaalde maatregelen te nemen om zich te verdedigen tegen de beschuldigingen die in de zin van het Verdrag tegen hem zijn ingebracht.

(Cass. 20 maart 2000, R.W. noot Het beginpunt van de redelijke termijn in zaken van sociaal strafrecht, en J.T.T. 2000 (verkort), 283)

De eerste beklagde weet reeds sedert 23.06.1997, datum waarop hij voor het eerst werd verhoord, dat hij zich moet verdedigen. Dit tijdstip is voor de eerste beklagde het beginpunt van de redelijke termijn.

Het opsporingsonderzoek in deze nochtans niet complexe zaak werd slechts beëindigd met een proces-verbaal van de politie van 11.04.2000, overgemaakt aan de Procureur des Konings op 20.04.2000, zijnde drie jaar na aanvang van de redelijke termijn.

Nadien liet de Procureur des Konings nog vier jaren verlopen alvorens op 26.04.2004 bevel te geven tot dagvaarding van de beklagde om te verschijnen op de terechtzitting van 25.05.2004. De duur van het onderzoek was naar het oordeel van de rechtbank onredelijk lang.

Op 09.12.2008 werd de zaak door deze rechtbank in beraad genomen, te weten meer dan 11 jaar na de aanvang van de redelijke termijn.

De eerste beklagde roept dan ook terecht in dat de redelijke termijn is overschreden waardoor de artikelen 6.1 E.V.R.M. en 14.3.c I.V.B.P.R. werden geschonden.

3.4. De omstandigheid dat de gevorderde herstelmaatregel kan worden beschouwd als een straf in de zin van het E.V.R.M., de vaststelling dat de redelijke termijn werd overschreden, samen met de hoger aangehaalde vaststelling dat - in casu - de herstelvordering enkel kan worden geënt op het verjaarde primaire misdrijf, brengt naar het oordeel van de rechtbank, met zich mee dat niet langer het herstel van de plaats in de oorspronkelijke toestand kan worden bevolen.

De rechtbank is van oordeel dat, in licht genomen deze overwegingen, de herstelvordering van de gewestelijk stedenbouwkundig inspecteur steunt op een opvatting van de goede ruimtelijke ordening die (kennelijk) onredelijk is.

De vordering dient als (kennelijk) onredelijk te worden beschouwd en dient derhalve buiten toepassing te worden gelaten krachtens artikel 159 van de Grondwet, volgens hetwelk de rechtbank geen gevolg mag geven aan bestuurlijke handelingen die niet met de wetten overeenstemmen.

OM DEZE REDENEN :

Gelet op de hiernavolgende artikelen, door de Voorzitter aangeduid :

artikelen 11, 12, 14, 31, 36, 37 en 41 der wet van 15 juni 1935;

artikelen 162, 182, 184, 185, 189, 190, 194, 195 van het wetboek van strafvordering,

alsmede alle overige in de dagvaarding vermelde en hiervoor aangehaalde en bewezen wetsartikelen.

DE RECHTBANK,

Rechtdoende OP TEGENSPRAAK ten aanzien van alle gedaagden ;

Verbetert de dagvaarding zoals voormeld ;

In hoofde van de eerste beklaagde

Stelt het verval van strafvordering vast wegens verjaring hoofdens de feiten sub A1.

Stelt het verval van strafvordering vast hoofdens de feiten A2, B en C.

In hoofde van de tweede beklaagde

Stelt het verval van strafvordering vast hoofdens de feiten B en C.

In hoofde van de derde beklaagde

Stelt het verval van strafvordering vast hoofdens de feiten A2, B en C.

In hoofde van de vierde beklaagde

Stelt het verval van strafvordering vast hoofdens de feiten A2, B en C.

Legde **kosten** van het geding, begroot op **1.15,54 EUR** ten laste van de Staat.

Nopens de herstellvordering :

Verklaart de **herstellvordering** in zoverre gesteund op de tenlasteleggingen **A2, B** en **C** onontvankelijk.

Verklaart de **herstellvordering** in zoverre gesteund op de tenlastelegging **A1** ongegrond.

*****

Alles wat voorafgaat werd overeenkomstig de bepalingen van de wet op het gebruik der talen in het Nederlands behandeld.

Aldus gevonnist en uitgesproken op de openbare terechtzitting van **dertien januari** tweeduizend en negen.

waarzitting :

alleenrechtsprekend rechter;
substituut procureur des Konings;
griffier;